

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
--------------------	---

ZARYS PROBLEMATYKI BADAWCZEJ I ZWIĄZANYCH Z NIĄ ZAGADNIEŃ

Tożsamość – pamięć – zbiorowość	15
Tożsamość indywidualna i społeczna	15
Tożsamość a pamięć	20
Pamięć a historia	25
Tożsamość a tradycja	32
Tożsamość a przestrzeń	42
Źródła i procedury badawcze	45
Perspektywa badawcza	46
Charakterystyka badań i materiału badawczego	52

OBSZAR BADAWCZY W UJĘCIU HISTORYCZNYM – KWESTIE NARODOWOŚCIOWE, KULTUROWE I WYZNANIOWE

Charakterystyka badanego obszaru	63
Rys historyczny	68
Uwarunkowania kulturowo-społeczne	87
Uwarunkowania narodowo-wyznaniowe	92

TRADYCJA I PAMIĘĆ MINIONEGO W DZIAŁANIU

Podmiot wobec przeszłości	105
Dokumentowanie przeszłości a zmieniający się kontekst społeczno-kulturowy	110
Stowarzyszenia w służbie pamięci o przeszłości regionu	114

Cele edukacji regionalnej a przeszkody w ich osiągnięciu	119
Promowanie regionu w instytucjach szkolnych i placówkach edukacyjnych	125
Szkolne izby regionalne	125
Scenariusze edukacji regionalnej	127
Szkolne zespoły folklorystyczne i programy artystyczne	129
Kilka słów o konkursach	132
Materiały promocyjne dla dzieci i młodzieży	140
Wybrane współczesne strategie odwoływania się do przeszłości Śląska	
Cieszyńskiego	142
Przywracanie pamięci i strategie odróżniające	146
Ślady „innego”	146
Mieć coś specyficznego	151
Gry miejskie, widowiska historyczne, wizualizacje przeszłości	155
Rekonstrukcje historyczne	163
Odtwarzanie mionionych epok	173
Folklorizm, czyli folklor odtwarzany	177
Ludowość i zabawa	184
Między estetyką, instytucjonalizacją a utowarowieniem tradycji	189
Tradycja dofinansowana	197
Góralstwo odgrywana i sponsorowana	202
Kulinaria – tożsamość od kuchni	208
Przeżywanie wspólnoty	216
Spotkania, zjazdy i genealogie	216
Stowarzyszenia uhistoryczniane	219
Bycie <i>tu stela</i> i nie <i>stela</i>	227
Budowanie wspólnoty pamięci	238

MÓWIĄC O MIEJSCU, JEGO PRZESZŁOŚCI I TOŻSAMOŚCI

Kultura historyczna a kultura pamięci	243
Kalendarze regionalne Śląska Cieszyńskiego	246
Muzealizacja – narracja – tożsamość	255
Kalendarze a palimpsestowy charakter miejsc	261
Miejsce pamięci i tożsamości w wirtualnej rzeczywistości	270

MIĘDZY TYM, CO „NASZE”, A ATRAKCJĄ TURYSTYCZNĄ

Śląskocieszyńska turystyka	279
Semiofory – nostalgiczne depozytariusze przeszłości	288
Przeszłość zmuzealizowana	296
Rekonstrukcja i rywalizacja	309
Dziedzictwo jako inwestycja i atrakcja	318
„Nieprofesjonalne” miejsca pamięci – ludzie, przestrzeń, opowieści	325
Przeszłość w spojrzeniu „innego”	332
O izbach regionalnych i muzeach Śląska Cieszyńskiego	336
Znaczenie miejsc pamięci	347

PAMIĘĆ ZBIOROWA – RÓŻNICA – KONFLIKT

Wojna na pomniki	353
Pomnik jako znak	354
Figury niezgody	360
Wyznaczanie granic – „Ślaczka” i Masaryk	367
Historie w opozycji – spór o Śnejdárka	381
Różne wspólnoty, różne obrazy	382
Przeszłość, która dzieli	386
Walka na (narodowe) argumenty	389
Dwie wizje historii – dwie narracje	405
Mapa jako nośnik pamięci w kontekście wojny na pomniki	416
Inne kwestie sporne	424
Śpięcia o podłożu religijnym i światopoglądowym	424
Mit cesarza	443
Odczytania PRL	446
Wokół Podbeskidzia	451
Przestrzeń przemilczenia	462
Walka o współczesny obraz pamięci	473

Zakończenie	481
-------------------	-----

Wykaz wybranych muzeów, izb pamięci, izb regionalnych prywatnych oraz zakładanych przez organizacje pozarządowe	485
--	-----

Spis treści

Wykaz najczęściej stosowanych skrótów	491
Objaśnienie skrótów stosowanych w zapisie wywiadów	491
Bibliografia	493
Publikacje książkowe i artykuły w czasopismach	493
Publikacje elektroniczne	516
Shrnutí	537
Summary	541